

ماده	علامت گزارش شده در شیرخواران اثر بر شیردهی
آسپارتام	در صورت PKU، با احتیاط مصرف شود
شکلات (تئوبرومین)	اگر میزان مصرف مادر بالا باشد باعث بیقراری یا افزایش فعالیت روده شیرخوار می شود
باقلا	همولیز در صورت کمبود آنزیم (G6PD)
هگزاکلروبتزن	بثورات پوستی، اسهال، استفراغ، تیرگی ادرار، نوروتوکسیسیته و مرگ
سرب	احتمالاً "نوروتوکسیسیته"
جیوه	اثر احتمالی بر تکامل مغز
مایعات شوینده	یرقان انسدادی، ادرار تیره
رژیم گیاهخواری	علامت کمبود Vit B12

● کلیه موادیکه سبب بروز همولیز در افراد مبتلا به کمبود آنزیم G6PD می شوند در صورت مصرف توسط مادر ممکن است منجر به همولیز در شیرخوار شود.

هرگونه داروی ضدبارداری حاوی استروژن سبب کاهش تولید شیر و کوتاهی مدت شیردهی می شود. بهتر است در دوران شیردهی از مصرف داروهای ضدبارداری حاوی استروژن خودداری شود.

منابع:

- WHO Technical Report Series/825/1992
- Journal of Pediatrics, Jun '94, pp:137-145
- Nelson textbook of pediatrics, 1996

تهیه و تنظیم:

دکتر ناهید عزالدین زنجانی
دکتر عاطفه برقی
فرخنده هاشمی
زیر نظر کمیته کشوری ترویج تغذیه با شیر مادر

شیر مادر در

وزارت بهداشت
معاونت

انتقال داروها و مواد شیمیایی به شیر مادر

اطلاعات راجع به انتقال داروها و مواد شیمیایی بدرون شیر مادر بطور روزافزون در دسترس قرار می گیرند. جداولی که در پیش روی شما هستند، دوا را مشاوره با مادران شیردهی که از لحاظ پزشکی ملزم به استفاده از دارو می باشند، کمک کننده است.
● شما بعنوان یک پزشک باید تصمیم بگیرید:

- آیا دارو درمانی واقعا لازم است؟
- آیا مادری که شیر می دهد، می تواند دارویی مصرف کند یا خیر؟
- آیا شیرخوار می تواند به تغذیه با شیر مادر ادامه دهد؟
- آیا تغذیه با شیر مادر باید کاملا قطع شود؟
- نکات زیر را هنگام تجویز دارو به خانم شیرده باید در نظر داشت:
- مشاوره بین متخصص اطفال و پزشک معالج مادر
- استفاده از دارویی که کمترین عارضه را داشته باشد.
- تجویز دارو بعد از یک وعده شیردهی یا قبل از خواب طولانی شیرخوار
- آگاه ساختن مادر از عوارض جانبی
- کمک به حفظ و تداوم شیردهی از طریق دوشیدن شیر

۱- داروهای غیر مجاز در زمان شیردهی

نام دارو	علائم در شیرخوار یا اثر بر شیردهی
بروموکریپتین	توقف تولید شیر
آنتی متابولیت ها	احتمال نقص ایمنی، اثر ناشناخته بر رشد یا ارتباط با سرطانزایی، نوتروپنی
ارگوتامین	ابستفراغ، اسهال، تشنج (بادوزهای مصرفی در درمان میگرن)
لیتیوم	یک سوم نایک دوم سطح خونی در شیرخوار ایجاد می شود
فن سیکلیدین (PCP)	هالوسینوزن قوی
فنین دیون (داروی ضدانقباض)	افزایش PT و PTT

• مصرف سیگار، آمفتامین و مواد مخدرمانند کوکائین، هروئین، ماری جوانا در زمان شیردهی غیر مجاز بوده و مادران شیرده نباید هیچیک از آنها را مصرف کنند چون این مواد نه تنها برای شیرخوار مضر هستند بلکه برونشیت جسمانی و روانی مادر نیز تاثیر می گذارند. سیگار علاوه بر خطرات فوق بدلیل داشتن نیکوتین باعث کاهش تولید شیر هم می شود.

۲- ترکیبات رادپواکتیو که نیاز به قطع موقت شیردهی می باشد

نام دارو	زمان توصیه شده برای قطع شیردهی
مس ۶۲ Cu 64	رادپواکتیویته تا ۵۰ ساعت در شیر موجود است
گالیوم ۶۷ Ga 67	رادپواکتیویته تا دو هفته در شیر موجود است
ایندیوم ۱۱۱ In 111	به مقدار اندک تا ۲۰ ساعت در شیر وجود دارد
ید ۱۲۳ I 123	رادپواکتیویته تا ۱۲ ساعت در شیر موجود است
ید ۱۲۵ I 125	رادپواکتیویته تا ۱۲ ساعت در شیر موجود است
ید ۱۳۱ I 131	رادپواکتیویته ۲-۴ روز بر حسب مورد در شیر موجود است
سدیم رادپواکتیو	رادپواکتیویته تا ۹۶ ساعت در شیر موجود است
تکتیوم ۹۹mTc 99	رادپواکتیویته ۱۵ ساعت تا ۳ روز در شیر موجود است

• قبل از درخواست و انجام مطالعات تشخیصی باید با متخصص پزشکی هسته‌ای مشاوره نمود تا از ماده‌ای استفاده شود که کوتاهترین زمان ترشح در شیر را داشته باشد. قبل از مطالعه مادر باید شیر خود را بدوشت تا تولید شیر کم نشود ولی شیر را دور بریزند. بخش رادپولوزی می تواند از نمونه‌های شیر مادر قبل از شیردهی مجدد آزمایش رادپواکتیویته بعمل آورد.

۳- داروهای که مصرف آنها توسط مادر در دوران شیردهی پلا مانع است

- داروهای بیهوشی و بیحس کننده‌های موضعی
چنانچه مادر شیرده نیاز به بیهوشی داشت ۶ ساعت بعد از بیهوشی براحتی می تواند شیرخوار را تغذیه کند.

- داروهای ضد انعقاد

- مسکن های معمولی مثل آسپرین و استامینوفن

- مسکن های قوی مثل کدینین بامرفین

- آنتی اسپاسمودیک ها

- داروهای تیرونیدی

- مواد حاجب رادیوگرافی

- مواد ضد عفونی کننده

- داروهای ضد استفراغ

- انسولین و داروهای ضد دیابت خوراکی

- داروهای آنتی همورونید، ترکیبات پوسنی

• آنتی بیوتیک ها

- داروهای ضد فشارخون قلبی

• دیورتیک ها

- داروهای ضد آسم

- عوامل ایمنولوژیکی، واکسن ها

- ویتامین ها

• املاح، محلولهای اصلاح کننده آب و الکترولیت

- داروهای ضد تشنج

• کورتیکواستروئیدها

- املاح طلا

- داروهای ضد جذام، ضد مالاریا، ضد سل

• کلرامفنیکل احتمالاً سبب سپرس شدن ایدئوسنکراتیک مغز استخوان می شود.

